РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Регионална здравна инспекция – Стара Загора

А Н А Л И З

на
здравословното състояние на децата и учениците
за учебната 2019 - 2020 г.
в Старозагорска област

Съгласно Наредба №3 от 2000 г. на МЗ за здравните кабинети в детските заведения и училищата /обн. ДВ, бр.38 от 2000 г./.

Физическо и здравословно състояние на децата

В РЗИ - Стара Загора бяха получени общо 128 анализа - бланки по образец за физическото развитие и здравословното състояние на децата от област Стара Загора /вкл. общините Стара Загора, Казанлък, Павел баня, Мъглиж, Николаево, Гурково, Чирпан, Братя Даскалови, Раднево, Гълъбово и Опан/, посещаващи детски заведения, от които 38 са от подготвителни групи към учебни заведения. Оставащите 90 са от детски заведения /ДЯ и ДГ/, което представлява 92,8% от всички детски заведения. Общия брой на децата е 10894, от които от 1 до 3 години - 1539, а от 3 до 7 години – 9355. Броят на момчетата е 5651, а на момичетата – 5243. За 2019-2020 г. медицинските специалисти от детските заведения са обобщили данните за извършени профилактични прегледи на 10300 деца /94,5%/, предоставени им от личните лекари, като обхватът е с 0,5% по-малък в сравнение с данните за прегледаните деца за 2018/2019 г.

Общ брой групи	Общ брой деца	От тях на възраст		В това число	
		1 - 3 г.	3 - 7 г.	Момчета	Момичета
471	10894	1539	9355	5651	5243

Физическо развитие на децата /128 анализа от детски заведения/

Физическото развитие на децата се отчита по показатели **ръст и телесна маса**. При оценката им се оформят три групи: Първа група – норма, втора група – разширена норма и трета група – извън нормата. Тези групи са съобразени със съответните норми за възраст и пол, посочени в „Методика за провеждане на профилактичните прегледи на лица от 0 до 18 г.” от 2003 г.

Физическото развитие на децата през учебната 2019/2020 г. показва, че **по показател ръст** 93,7% от тях са първа група /норма/, 4,7% - втора група /разширена норма/. Децата извън нормата, които изостават от нормалния за възрастта си ръст, са 0,7%, а тези, които изпреварват нормалния за възрастта си ръст – 0,9%. Отклоненията в сравнение с миналогодишните резултати са следните – увеличение за I група /норма/ с 0,2%, II група /разширена норма/ - броят е идентичен. При III група /извън нормата/ има намаление с 0,2% за тези,които изостават от нормалния за възрастта си ръст, а при тези, които изпреварват нормалния за възрастта си ръст броят е идентичен.

Сборна таблица за оценка ръста на децата

I група – норма	II група - разширена норма	III група - извън нормата	
брой деца (X ± 1S)	брой деца между (X ± 1S) и (X ± 2S)	под (X - 2S)	над (X + 2S)
10205	516	79	94
93,7%	4,7%	0,7%	0,9%

По показател **телесна маса** разпределението по групи за областта е следното: I гр./норма/ – 91,6%; II гр./разширена норма/ – 6,4%; III гр./извън нормата/ – 0,6% /деца с много ниска телесна маса/ и 1,4% с много висока телесна маса и риск от затлъстяване. Резултатите са със следните отклонения в сравнение с миналата година: увеличение в рамките на 0,3% за I гр./норма/ и увеличение с 0,1% за II група /разширена норма/. При III група /извън нормата/ децата с много ниска телесна маса броят е намален с 0,2%, а при тези с много висока телесна маса имаме увеличение с 0,2%.

Сборна таблица за оценка телесната маса на децата

I група – норма	II група - разширена норма	III група - извън нормата	
брой деца (X ± 1S)	брой деца между (X ± 1S) и (X ± 2S)	под (X - 2S)	над (X + 2S)
9975	702	64	153
91,6%	6,4%	0,6%	1,4%

Физическа дееспособност на децата

Анализът на физическата дееспособност показва, че 97,1% от изследваните от цялата област деца /над 3 години/ са покрили нормите за съответната възраст, докато през миналата година този процент е бил 97,5%.

Цялостните данни относно физическото развитие на децата от областта са представени в съответните таблици.

Заболеваемост на децата

Обобщени данни за областта:

От таблицата за регистрирани заболявания и аномалии, в която са отразени само новооткритите остри и хронични заболявания е видно, че при профилактичните прегледи на децата проведени от общопрактикуващите лекари са регистрирани общо 425 заболявания. Най-значителен дял се пада, както и през миналата година, на заболяванията на дихателната система – 211/2%/ от всички прегледани: от тях 101/47,9%/ с бронхиална астма, 90/42,7%/ с пневмонии; 12/5,7%/ с алергичен ринит; 1/0,4%/ с хроничен бронхит; 7/3,3%/ с хронични заболявания на тонзилите, аденоидни вегетации. Следват ги проблемите със зрението /нарушена рефракция и акомодация, смущения в зрението, слепота и намалено зрение/ - 52/0,5%/, болестите на ендокринните жлези и обмяната – 35/0,3%/, от които с най-значителен дял е затлъстяването – 32/91,4%/, 3/8,6%/ със захарен диабет; психични разстройства – 16/0,2% - от които 14/87,5%/ с детски аутизъм; заболявания на нервната система – 11/0,1%/ деца /епилепсия – 7 и ДЦП – 4; с глухота – 6 ; вродени аномалии – 6 /от които 2 ССС / и др. представени в съответната таблица. Както и през миналата година по нозология водеща е бронхиалната астма – 101/1%/ от всички прегледани деца. Следват пневмония – 90/0,9%; смущения в зрението – 38/0,4%; затлъстяване – 32 / 0,3%; детски аутизъм – 14/0,1%; нарушена рефракция и акомодация – 14/0,1%; алергичен ринит

12/0,1%; епилепсия – 7; хроничен тонзилит – 7,глухота – 6, ДЦП - 4 и др. представени в съответната таблица.

Диспансерно наблюдение на децата

По отношение на заболяванията, които изискват диспансерно наблюдение, съгласно Наредба №8 от 03.11.2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, резултатите за областта показват следното:

За 2019-2020 учебна година на диспансерен учет се водят 269 деца, за които са предоставени съответните данни. Водещи, както и през миналата година са заболяванията на дихателната система – 185/1,8%/ от всички прегледани. Следват ги болестите на нервната система и сетивните органи – 34/0,3%/, психични разстройства – 18/0,2%, от които 16 деца с аутизъм; вродени аномалии – 13/0,1%/, от които ВСМ – 6, заболяванията на ендокринните жлези и обмяната – 6 /4 със захарен диабет/, заболявания на храносмилателната система - 4/с цьолиакия/ ; болестите на кръвта и кръвотворните органи – 3 /1 с желязо-дефицитна анемия, 1 с таласемия и 1 с вроден дефект в кръвосусирването/, и други упоменати в съответната таблица. По нозология водещо място, както и през миналата година, заема бронхиалната астма – 171/1,7%/, следвана от с детски аутизъм - 16/0,2%; епилепсията – 14/0,1%/, алергичния ринит - 13/0,1%/, ДЦП – 9 деца ; глухота – 8; захарен диабет – 4, цьолиакия - 4 и др. включени в таблицата за диспансерно наблюдение на децата от областта.

Данните по общини са следните:

Община Братя Даскалови – 9 анализа от детски заведения

Данните, които са предоставени от личните лекари на медицинските специалисти за извършен профилактичен преглед, са за 228 деца – 96,6%, с 4,5% по-повече от миналата година.

Общия брой на подадените деца посещаващи детски заведения е 236. От тях на възраст от 1 до 3 години – 23, а от 3 до 7 години – 213. Броят на момчетата е 119, а на момичетата – 117.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 95,8% от тях са в I група/норма/; II гр. /разш. норма/ -3%; III гр./извън нормата/ - 0,8% под нормата и 0,4% над нормата. Намаление за I група /норма/ с 4,2% .

При телесната маса – 93,2% са в I гр./норма/; 5,1% - II гр./разширена норма/; деца в III гр./извън нормата/ - 1,3% са под нормата и 0,4% над нормата. Наблюдава се намаление за I група с 5,4% и увеличение на децата във II група с 3,7%.

Физическа дееспособност:

97,7% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст – намаление с 0,9% в сравнение с миналата година.

Заболеваемост на децата:

Съобщава се за 9/3,9% / новорегистрирани заболявания. От тях 7/3,1%/ са на дихателната сиситема / 5 пневмонии; 1 бронхиална астма и 1 хроничен бронхит/ и по 1 с глухота и смущение в зрението.

Диспансерно наблюдение:

Съобщава се за 3 диспансерни заболявания – по 1 с бронхиална астма, хроничен бронхит и глухота.

Община Чирпан – 10 анализа от детски заведения

Предоставените данни за проведен профилактичен преглед са за 590 деца /97,8%/. Обхвата е по-висок с 0,2% в сравнение с миналата година.

Общият брой на децата в тях е 615. От 1 до 3 г. – 35, а от 3 до 7 г. – 580. Момчетата са 300, а момичетата са 315.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 91,2% са в I гр./норма/; 6,2% - II гр./разш. норма/; III гр./извън нормата/ - 1,3% под, а тези над нормата са 1,3%. Има намаление на децата в I група /норма/ с 0,8% и намаление на тези от II група /разширена норма/ с 0,2%. Децата над нормата са се увеличили с 0,3%, а тези под нея са увеличили с 0,7%.

При телесната маса – 89,4%, са в I гр./норма/; 7,3% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 2,3% са над нормата за съответната възраст, а 1% са под нея. Наблюдава се увеличение на децата в I група с 2,3% и намаление на тези от II група с 1,6%. Има намаление с 1% при децата над нормата и увеличение при тези под нормата с 0,3%.

Физическа дееспособност:

95,9% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст. В сравнение с миналата година е идентичен.

Заболеваемост на децата:

Броят на всички новорегистрирани заболявания е 20/3,4%/. От тях 7/1,2%/ със затлъстяване, 10/1,7%/ със заболявания на дихателната система /3 с бронхиална астма , 6 с пневмонии и 1 с алергичен ринит/. Следват 2 с проблеми в зрението, и 1 с други.

Диспансерно наблюдение:

Предоставени са данни за 6/1%/ диспансеризирани деца. От тях 5/0,8%/ са със заболявания на дихателната система – 4 с бронх. астма и 1 с алергичен ринит/ и 1 с ДЦП.

Община Опан – 1 анализ от детско заведение

Предоставени са данни на всичките 19 деца за извършен профилактичен преглед – 90,5%. Общият брой на децата е 21, като всичките са от 3 до 7 години.

Момчетата са 11, а момичетата – 10.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 100% са I група /норма/, няма деца - II група /разширена норма/. Няма деца извън нормата. По показател телесна маса 100% от децата са в I гр./норма/. Няма деца извън нормата.

Физическа дееспособност:

100% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст.

Заболеваемост на децата:

Съобщава се за 1 новорегистрирано заболяване със затлъстяване.

Диспансерно наблюдение:

Не се съобщава за диспансеризирани деца.

Община Гълъбово – 4 анализа от детски заведения

Предоставени са данни за 258/80%/ деца за извършен профилактичен преглед, по-нисък обхват с 7,8%. от миналата година

Общият брой на децата в тях е 322, като 13 са от 1 до 3 г., а 309 са от 3 до 7 г. Момчетата са 176, а момичетата – 146.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 78,3% са в I гр./норма/; 13,7% - II гр./разш. норма/; III гр./извън нормата/ - 6,2% са под, а 1,8% са над нормата. Децата в I група са се намалили с 3,1%, а тези във II група са се увеличили с 0,3%. Децата под нормата са се увеличили с 1,6%, а тези над нея са се увеличили с 1,2%.

При телесната маса – 79,8% са в I гр./норма/; 13% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 4,7% са под, а 2,5% са над нормата. Децата от I група са се намалили с 0,2%, тези от II група са намалели с 0,1%. Децата под нормата са се намалили с 0,5%, а тези над нормата са се увеличили с 0,8%.

Физическа дееспособност:

98,7% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст. Има намаление с 1,3% в сравнение с миналата година.

Заболеваемост на децата:

Новорегистрираните заболявания са 31/12%/. Най-много са децата със заболявания на дихателната система 12/4,6%/ - пневмонии – 9, 3 с бронхиална астма. Следват 2 деца с ДЦП, 2 със смущение в зрението, и по 1 със затлъстяване, глухота, захарен диабет и други – 12.

Диспансерно наблюдение:

Общо 12/4,6%/ диспансерни деца – 6/2,3%/ са със заболявания на дихателната система – всички са с бронхиална астма. Следват по 2 с глухота и ДЦП, по 1 със захарен диабет и атрофия на зрителния нерв.

Община Раднево – 8 анализа от детски заведения

Данни за проведен профилактичен преглед са предоставени за 603/96%/ от децата, което е с 2,2% повече от миналата година.

Общ брой на децата – 628. От тях 87 са от 1 до 3 г., а 541 са от 3 до 7г. Момчетата са 337, а момичетата 291.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 95% са в I гр./норма/; 3,8% - II гр./разш. норма/; III гр./извън нормата/ - 0,6% са под, а 0,6% са над нормата. С 0,5% са намалели тези от I група, а с 0,4% са се увеличили тези от II група. Увеличение с 0,1% на децата под нормата, а на тези над нормата броят е идентичен.

При телесната маса – 92,2% са в I гр./норма/; 6,5% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 0,5% са под, а 0,8% са над нормата. Имаме увеличение с 0,1% на децата в I група /норма/ и увеличение с 0,8% на тези от II група /разширена норма/. При III група – няма промяна за децата под нормата и с 0,9% са намалели тези над нормата.

Физическа дееспособност:

94,8% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст, което е с 0,8% по-малко от миналата година.

Заболеваемост на децата:

Не съобщава се за новорегистрирани заболявания.

Диспансерно наблюдение:

Общо 5/0,8%/ диспансеризирани деца, от които 3 с епилепсия и 2 с бронхиална астма.

Община Николаево – 1 анализ от детско заведение.

За 174/85,7%/ от децата са предоставени данни на медицинските специалисти за проведен профилактичен преглед.

Общият брой на децата е 203, като 12 са от 1 до 3 г., а 191 са от 3 до 7 г. Момчетата са 97, а момичетата – 106.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 82,3% от тях са в I група/норма/; 17,7% - II гр. /разш. норма/; III гр./извън нормата/ - няма. В сравнение с миналата година има намаление на децата от I група с 3,9% и увеличение на тези от II група с 6,1%.

По показател телесна маса – 79,3% са в I гр./норма/; 19,7% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - под няма, а 1% са над нормата. Спрямо миналата година има увеличение на децата в I група с 3,6%, а тези от II група са се намалели с 0,7%. Трета група – намаление с 1,8% за децата над нормата.

Физическа дееспособност:

100% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност.

Заболеваемост на децата:

Не се съобщава за новооткрити остри и хронични заболявания.

Диспансерно наблюдение:

Не се съобщава за диспансерни деца.

Община Гурково – 2 анализа от детски заведения

За 126/86,9%/ от децата са предоставени данни за извършен профилактичен преглед, което е с 10,2% по-малко от миналата година.

Общият брой деца е 145, като 16 са от 1 до 3 години, а 129 са от 3 до 7 г. Момчетата са 77, а момичетата - 68.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 99,3% от тях са в I група/норма/; 0,7% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - няма. В сравнение с миналата година има увеличение с 3,6% на децата в I група и намаление с 3,6% на тези във II група.

По показател телесна маса – 97,2% са в I гр./норма/; 1,4%- II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ под нормата – няма, а над са 1,4%. Има увеличение на децата от I група с 6,6% и намаление с 6,6% на тези от II група в сравнение с миналата година. За децата над нормата броят е идентичен.

Физическа дееспособност:

100% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност – както и през миналата година.

Заболеваемост на децата:

Новорегистрираните заболявания са 7/5,5%/ – 5/4%/ с бронхиална астма и 2 със затлъстяване.

Диспансерно наблюдение:

Съобщава се за 6/4,8%/ деца подлежащи на диспансеризация – 5/4%/ с бронхиална астма и 1 с тетралогия на Фалот.

Община Мъглиж – 7 анализа от детски заведения

Данни за проведен профилактичен преглед са предоставени за 307/92,7%/ от децата, което е с 7,9% повече от миналата година.

Общ брой на децата – 331. От тях 74 са от 1 до 3 г., а 257 са от 3 до 7 г. Момчетата са 183, а момичетата 148.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 93,4% от тях са в I група/норма/; 6% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - под нормата няма, а над нормата 0,6%. За Iгр. и IIгр. броят на децата е идентичен. Децата под нормата са намалели с 0,6%, а тези над нея са се увеличили с 0,6%.

По показател телесна маса – 94,3 % са в I гр./норма/; 5,1% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - под 0,6% и няма над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение с 1,5% на децата в I група и намаление с 0,9% на децата във II група. В III група децата над нормата са намалели с 0,9%, а тези под нея са се увеличили с 0,3%.

Физическа дееспособност:

100% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност – увеличение с 3,7%.

Заболеваемост на децата:

Подадени са данни за 2 новорегистрирани заболявания – по 1 с глухота и1 с олигофрения.

Диспансерно наблюдение:

Подлежащи на диспансеризация - 1 дете с глухота.

Община Павел баня – 13 анализа от детски заведения

За 454/100%/ от децата са предоставени данни за извършен профилактичен преглед, както и миналата година.

Общия брой деца е 454, като 58 са от 1 до 3 години, а 396 са от 3 до 7 г. Момчетата са 241, а момичетата са 213.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 99,8% от тях са в I група/норма/; II гр. /разш. норма/ - няма. Извън нормата - 0,2% под нея.

По показател телесна маса – 98% са в I гр./норма/; 1,4% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - под нормата –0,2% и над нормата – 0,4%. Децата от I група са се намалили с 1% и има увеличение на тези от II група с 0,8%. При III група има увеличение с 0,2% - под нормата, а над нормата броят е идентичен.

Физическа дееспособност:

99,2% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност, което е с 0,5% повече от предходната година.

Заболеваемост на децата:

Съобщава се за 62/13,6%/ новорегистрирани заболявания.От тях заболявания на дихателната система са 17/3,7%/ - 8 с пневмонии,7 с хроничен тонзилит и по 1 с бронхиална астма и алергичен ринит. Следват 3 деца със смущение в зрението, по 2 с епилепсия и затлъстяване, по 1 с ДЦП и генерализирано разстройство в развитието и други - 36.

Диспансерно наблюдение:

Съобщава се за 7/1,5%/ диспансеризирани деца. С бронхиална астма и алергичен ринит по 1 и 2 с епилепсия. Следват по 1 с генерализирано разстройство в развитието, хиперкинетично разстройство и ДЦП.

Община Казанлък – 19 анализа от детски заведения

За 2381/97,4%/ от децата са предоставени данни за извършен профилактичен преглед. Увеличение със 1,1% в сравнение с миналата година.

Общият брой деца е 2444, като 440 са от 1 до 3 години, а 2004 са от 3 до 7 г. Момчетата са 1287, а момичетата са 1157.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 92% от тях са в I група/норма/; 5,4% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - 1,3% са под нея и 1,3% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение с 2% на децата в I група и намаление с 1,1% във II група. Децата под нормата са намалели с 0,6%, а тези над нея са намалели с 0,3%.

По показател телесна маса – 89,3% са в I гр./норма/; 7,9% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 0,8% са под нея, а 2% са над нормата. При съпоставка с миналогодишните резултати има увеличение на децата в I група с 1,2%, а за II група – увеличение с 0,2%. При децата под нормата има намаление с 0,9%, а при децата над нормата – намаление с 0,5%.

Физическа дееспособност:

95,3% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност, с 3,6% по-малко от предходната година.

Заболеваемост на децата:

Има данни за 88/3,7%/ новорегистрирани заболявания. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 40/1,7%/, от които - 24/60%/ с бронхиална астма; с пневмония - 11/27,5%/ с и алергичен ринит – 5/12,5%/. Следват 23/1%/ деца с проблеми със зрението; 10/0,4%/ със затлъстяване, 2 с плоско стъпало по 1 дете със специални симптоми и синдроми, със специфично забавяне в развитието, с епилепсия, абдоминална херния, заболявания на кръвта и кръвотворните органи, артропатия и други – 7.

Диспансерно наблюдение:

Получени са сведения за 42/1,8%/ диспансерни деца. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 31/1,3%/, от които 26/83,9%/ с бронхиална астма, 5/16,1%/ с алергичен ринит. Други – 11 /3 с ДЦП, по 2 с цьолиакия и епилепсия, и по 1 с детски аутизъм, със захарен диабет, вроден дефект на фактори на кръвосъсирването и ювенилен артрит.

Община Стара Загора – 54 анализа от детски заведения

Медицинските специалисти са получили данни от личните лекари за проведен профилактичен преглед на 5160/93,9%/ от децата, с 1% по-малко от миналата година.

Общият брой на децата в детските заведения е 5495, като 781 са от 1 до 3 години, а 4714 са от 3 до 7 г. Момчетата са 2823, а момичетата са 2672.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 95,1% от тях са в I група/норма/; 3,9% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - 0,2% са под нея и 0,8% са над нормата. Процентът на децата от I група е идентичен и увеличение с 0,2% за II група, в сравнение с миналата година. При III група /извън нормата/ има намаление с 0,2% за децата под нормата, а за тези над нормата процента е идентичен.

По показател телесна маса – 92,9% са в I гр./норма/; 5,6% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 0,2% са под нея, а 1,3% са над нормата. В сравнение с миналата година децата в I група са намалели с 0,3%, а тези във II група са се увеличили с 0,3%. При III група /извън нормата/ резултатите са намалели с 0,1% за децата под нормата и са се увеличили с 0,1% за тези над нормата.

Физическа дееспособност:

97,6% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност, с 0,4% повече от предходната година.

Заболеваемост на децата:

Данните сочат за 205 новорегистрирани заболявания. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 120/2,3%/ от всички прегледани деца, от които 64/53,3%/ с бронхиална астма, 51/42,5%/ с пневмония и 5/4,2%/ с алергичен ринит. Следват заболяванията на нервната система и сетивните органи – 29/0,6%/, от които най-много са проблемите със зрението – 21/72,4%/, 4 с епилепсия, 3 с глухота и 1 с ДЦП. Следват психични разстройства – 12/0,2%/ - всички с детски аутизъм; заболявания на ендокринните жлези и обмяната – 11/0,2%/, от които 9 със затлъстяване, 2 със захарен диабет; вродени аномалии – 6 /от които 2 – ВСМ/. Други – 27 /по 1 с гастрит и дуоденит, заболяванея на кръвта и кръвотворните органи, хроничен пиелонефрит, абдоминална херния, артропатия и др. – 22/.

По нозология водеща е бронхиалната астма, следвана от пневмонията, смущения в зрението, детски аутизъм, затлъстяване и др.

Диспансерно наблюдение:

Предоставени са данни за 187/3,7%/ диспансерни деца.

1. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 132/2,6%/, от които с бронхиална астма – 126/95,5%/ и алергичен ринит – 6/4,5%/.
2. Болести на нервната система и сетивните органи – 15/0,3%/, от които епилепсия –7; ДЦП – 2; глухота – 4 и по 1 с глаукома и катаракта.
3. Психични разстройства – 15/0,3%/ - всички с детски аутизъм.

4. Вродени аномалии – 12/0,2%/, от които 4 на сърдечно-съдовата система.

5. Заболявания на ендокринната система и обмяната – 4, от които по 2 със захарен диабет и муковисцидоза.

6. Други – 9 /цьолиакия – 2 и 2 с хроничен пиелонефрит и по 1 с ювенилен артрит, злокачествено новообразуване на ретроперитонеума – тумор на Вилмс, желязодефицитна анемия, пронхопулмонална дисплазия и таласемия.

Изводи:

- Според данните на медицинските специалисти, получени от личните лекари през учебната 2019-2020 г. броят на прегледаните деца е 10300/94,5%/ или с 0,5% по-малко от тези за миналата година.
- Анализът на физическото развитие показва, че над 90% от децата в Старозагорска област са в норма по показател ръст и в норма по показател телесна маса.
- Над 80% от децата са в норма по показател ръст за всички общини с изключение на община Гълъбово – 78,3%.
- По отношение на показател телесна маса 80% и повече от децата за I група /норма/ дават всички общини с изключение на община Николаево /79,3%/ и община Гълъбово – 79,8% за сметка на увеличения брой деца предимно от II група /разширена норма/ и III група /извън нормата/.
  Най-висок процент деца под нормата по отношение на телесното тегло дава община Гълъбово – 4,7%. Общините с най-висок процент деца над нормата са Гълъбово – 2,5%, Чирпан – 2,3%, Казанлък – 2%, и др. Това в значителна степен може да бъде обяснено с небалансирано хранене и ниска двигателна активност.
- При проведените в 114 детски заведения тестове за физическа дееспособност, нормите за съответната възраст са покрили 97,1% от изследваните деца над 3 г., което е с 0,4% по-малко от миналата година.
- Както и през предходната година при новооткритите остри и хронични заболявания на децата се запазва водещо мястото на болестите на дихателната система /бронхиална астма, пневмония, хроничен тонзилит, хроничен бронхит и алергичен ринит/, следвани от проблемите със зрението, болестите на ендокринните жлези и обмяната – от които най-значителен е делът на затлъстяването, психични разстройства /детски аутизъм/, болестите на нервната система и други. По нозология водеща е бронхиалната астма. Всички данни са представени в съответната таблица.
- По данни на медицинските специалисти, на диспансерно наблюдение подлежат 269 деца или 2,6% от всички предоставили данни за проведен профилактичен преглед. Водещи, както и през предходната година са заболяванията на дихателната система, като най-голям е броят на диспансеризираните деца с бронхиална астма. Всички данни са представени в съответната таблица.

Физическо развитие и здравословно състояние на учениците от Старозагорска област

В Старозагорска област схемите за анализ на здравословното състояние на учениците обхващат 105 учебни заведения /88.2%/ от общия им брой, съответно 31651 ученика. За учебната 2019-2020 г. в РЗИ – Стара Загора бяха получени 105 анализа за здравословното състояние на учениците от областта, изготвени от медицинските специалисти, работещи в учебни заведения на 11 общини /Стара Загора, Казанлък, Павел баня, Мъглиж, Николаево, Гурково, Чирпан, Братя Даскалови, Раднево, Гълъбово и Опан/. Броят на прегледаните от общопрактикуващите лекари ученици /за които има изпратени съответните данни/ е 25058/79.2%/.

Анализът на физическото развитие на учениците е по данни на антропометричните показатели ръст и телесна маса, които се сравняват с нормите, посочени в „Методика за провеждане на профилактичните прегледи на лица от 0 до 18 г.” от 2003 г. При индивидуалната оценка на тези показатели се оформят три групи: Първа група – норма, втора група – разширена норма и трета група – извън нормата, с две подгрупи – под и над нормата.

Оценка ръст и телесна маса на учениците – 105 учебни заведения

Броят на учениците в областта, на които е измерен ръст, е 31140/98.4%/. Физическото им развитие по показател **ръст** показва, че 86,5% от тях са в I група /норма/; 8,8% - II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 2,1% са под и 2,6% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение с 0,8% на учениците в I група /норма/ и намаление с 0,8% на тези във II група /разширена норма/. При трета група – извън нормата броят е увеличен с 0,3% за тези под нормата и намален с 0,3% за тези над нея.

Сборна таблица за оценка ръста на учениците – на база 31140 измерени ученици

I група - норма				II група - разширена норма				III група - извън нормата							
брой ученици (X ± 1S)				брой ученици между (X ± 1S) и (X ± 2S)				под (X - 2S)				над (X + 2S)			
7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.	
Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета
8860	**8720**	**5226**	**4136**	**972**	**980**	**460**	**326**	**214**	**184**	**157**	**88**	**267**	**256**	**192**	**102**
***%28,5**	**28**	**16,8**	**13,3**	**3,1**	**3,1**	**1,5**	**1**	**0,7**	**0,6**	**0,5**	**0,3**	**0,9**	**0,8**	**0,6**	**0,3**
****%85,9**	**86**	**86,6**	**88,9**	**9,4**	**9,7**	**7,6**	**7**	**2,1**	**1,8**	**2,6**	**1,9**	**2,6**	**2,5**	**3,2**	**2,2**
26942				**2738**				**643**				**817**			
86,5%				**8,8%**				**2,1%**				**2,6%**			

* Процентно съотношение спрямо всички измерени ученици по съответния показател

** Процентно съотношение спрямо всички от съответната възраст по пол за съответния показател

Броят на учениците в Старозагорска област, на които е измерено **телесно тегло**, е 31140/98,4%/. Разпределението по групи за този показател е следното: I група /норма/ - 83,1%; II група /разширена норма/ - 10,4%; III група /извън нормата/ - 1,9% - под нормата, а учениците над нея са 4,6%. В сравнение с миналата учебна година се забелязва увеличение с 1,3% на учениците в I група /норма/, и намаление на учениците във II група /разширена норма/ с 0,7%. При трета група /извън нормата/ има леко намаление на броя на учениците под нормата с 0,2%, а за тези над нормата броя е намален с 0,4%.

Сборна таблица за оценка телесната маса на учениците – на база 31140 измерени ученици

I група - норма				II група - разширена норма				III група - извън нормата							
брой ученици (X ± 1S)				брой ученици между (X ± 1S) и (X ± 2S)				под (X - 2S)				над (X + 2S)			
7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.	
Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета
8631	**8207**	**5133**	**3905**	**1196**	**1219**	**422**	**416**	**194**	**170**	**150**	**78**	**484**	**427**	**301**	**207**
***%27,7**	**26,4**	**16,5**	**12,5**	**3,8**	**3,9**	**1,4**	**1,3**	**0,6**	**0,5**	**0,5**	**0,3**	**1,6**	**1,4**	**1**	**0,7**
****%82,2**	**81,9**	**85,5**	**84,8**	**11,4**	**12,2**	**7**	**9**	**1,8**	**1,7**	**2,5**	**1,7**	**4,6**	**4,2**	**5**	**4,5**
25876				**3253**				**592**				**1419**			
83,1%				**10,4%**				**1,9%**				**4,6%**			

* Процентно съотношение спрямо всички измерени ученици по съответния показател

** Процентно съотношение спрямо всички от съответната възраст по пол за съответния показател

Физическа дееспособност на учениците

След обобщаване на получената от медицинските специалисти информация относно физическата дееспособност на учениците от областта се отчита, че тези, получили оценка над среден /3/ при изследване на отделните показатели, в процентно отношение спрямо всички изследвани, са 99,4%, при 98,2% за миналата учебна година. Процентът на освободените от часовете по физическо възпитание ученици е 0,9%. Броя на обхванатите ученици с лечебна физкултура /ЛФК/ е много нисък - 20. Резултатите по пол и възраст са представени в съответната таблица.

	ОБЩО	7-14 г.		14-18 г.	
Брой ученици, получили оценка над среден (3) при изследване на физическата дееспособност – 99,4%	31168	Момчета 10559	Момичета 10014	Момчета 5949	Момичета 4646
Брой ученици, освободени от часовете по физическо възпитание – 0.9%	287	56	77	65	89
Брой ученици, включени в групи по ЛФК в училище.	20	6	2	7	5

Заболеваемост на учениците

На медицинските специалисти от учебните заведения на Старозагорска област са предоставени данни от проведени профилактични прегледи на 25058/79.2%/ от учениците.

От таблицата за регистрирани заболявания и аномалии, отнасяща се само за новооткрити остри и хронични заболявания се вижда, че са регистрирани 757 заболявания. Най-голям е делът на болестите на дихателната система – 212/0,8%/, включващи 130/61,3%/ с бронхиална астма, 53/25%/ с пневмонии, 18/8,5%/ с хроничен тонзилит, 6/2,8%/ с алергичен ринит и 5/2,4%/ с хроничен бронхит. След тях се нареждат ендокринните жлези и обмяната – 198/0,8%/, от които 179/90%/ със затлъстяване, 19/10%/ със захарен диабет. Следват ги болестите на нервната система и сетивните органи – 145/0,6%/, от които най-много са проблемите със зрението – 105/72,4%/, епилепсия – 22/15,2%/, ДЦП – 11/7,6%/, болести на ухото и мастоидния израстък - в това число глухота – 7/4,8%/.

На следващо място са болестите на костномускулната система – 50/0,2%/, от тях – 41/82%/ с гръбначни изкривявания, 5 с придобито плоско стъпало и 4 с артропатия; болести на храносмилателната система – 18 /15 с гастрит и дуоденит и 3 с язви на стомаха и дванадесетопръстника/; вродени аномалии – 18 /от които 7 на ССС/; заболявания на кръвта и кръвотворните органи – 9; болести на пикочополовата система – 7 /3 с пиелонефрит, 2 с гломерулонефрит и 2 с кръвотечения от половите органи и смущения в менструацията/; психични разстройства – 7, от които 5 със специфично забавяне в развитието и 2 с олигофрения; заболявания на ССС – 4 /хипертонична болест/; злокачествени новообразувания – 3 и други – 86. Всички заболявания са представени в съответната таблица.

По нозология на водещо място е затлъстяването – 179/0,7%/, следвано от бронхиалната астма – 130/0,5%/, проблеми със зрението – 105/0,4%/, пневмонии –

53/0,2%/, гръбначни изкривявания – 41/0,2%/, епилепсия – 22, захарен диабет – 19, хроничен тонзилит – 18, гастродуоденит – 15, ДЦП – 11 и др. включени в таблицата за регистрирани заболявания и аномалии.

Диспансерно наблюдение на учениците

От представените данни на медицинските специалисти за извършен профилактичен преглед на 25058/79,2%/ ученици от Старозагорска област, на диспансерен учет се водят 994. Водещи, както и през миналата година, са болестите на дихателната система – 607/2,4%/ от всички прегледани ученици, следвани от болестите на нервната система и сетивните органи – 161/0,6%/, заболяванията на ендокринните жлези и обмяната – 68/0,3%/, психични разстройства – 42/0,2%/, вродени аномалии – 27 - от които 18 на ССС, заболяванията на кръвта и кръвотворните органи – 27, болести на пикочо–половата система – 16, болести на храносмилателната система – 15, болестите на сърдечно - съдовата система – 14, злокачествени новообразувания – 12 и други съгласно приложените таблици.

По нозология, се запазва наблюдаваната през годините тенденция най-голям да е делът на бронхиалната астма – 593/2,4%/. След нея се нареждат епилепсия – 90/0,4%/, захарен диабет – 56/0,2%/, ДЦП – 36/0,1%/, детски аутизъм – 23, глухота – 18, хиперкинетични разстройства – 12, есенциална хипертония – 11, таласемия – 11, хроничен пиелонефрит – 9, хроничен бронхит – 8, алергичен ринит – 6, цьолиакия – 6 и други съгласно приложените таблици.

Данните по общини са следните:

Община Братя Даскалови – 6 учебни заведения.

Броят на учениците е 472. От тях 456 или 96,6% са представили данни за проведен профилактичен преглед, което е с 5,1% повече от тези за миналата учебна година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 97% са в I група /норма/, 3% за II група /разширена норма/, III група /извън нормата/ - няма.

По показател телесна маса – 97,9% са в I група /норма/, 2,1% са във II група /разширена норма/. Извън нормата – няма. В сравнение с миналата година има увеличение с 0,6% за учениците в I група и намаление с 0,6% за II група.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

Новорегистрирани са 7/1,5%/ заболявания – от тях 4/0,9%/ с бронхиална астма и по 1 с глухота, вродена глаукома и междукамерен дефект.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има данни за 7/1,5%/ диспансерни ученика – от тях 4/0,9%/ с бронхиална астма и по 1 с глухота, вродена глаукома и междукамерен дефект.

Община Чирпан – 8 учебни заведения.

Общият брой на учениците в тях е 2188. От тях 1680 или 76,8% са представили данни за проведен профилактичен преглед. Обхвата е с 7,2% по-нисък в сравнение с миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 79,4% от учениците са в I група /норма/; 15,3% - II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,7% са под, а 3,6% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение на учениците в I група с 2,8% и намаление на тези във II група с 0,8%. Учениците под нормата са с 0,8% по-малко, а тези над нея са намалели с 1,2%.

По показател телесна маса – 71,1% са в I група /норма/; 18,7% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ – 1,9% са под, а 8,3% са над нормата. Има увеличение на учениците в I група с 1,6% и увеличение на тези във II група с 0,5%. Има намаление на учениците под нормата – с 1,2%, а тези над нормата са намалели с 0,9%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 97,9% от учениците са получили оценка над среден /3/, което е по-малко с 1,1% в сравнение с миналата година.

Заболеваемост на учениците

В Община Чирпан има данни за 168 новорегистрирани остри и хронични заболявания. Най-значителен дял се пада на болести на ендокринните жлези и обмяната – 80/4,8%/, болести на костно-мускулната система – 39/2,3%/, храносмилателната система – 13/0,8%/, проблеми със зрението – 12/0,7%/, болести на дихателната система – 9/0,5%/ и други – 15, от които 2 с епилепсия и др.

По нозология водещо е затлъстяването – 80/4,8%/, гръбначни изкривявания – 35/2,1%/, смущение в зрението – 11/0,7%/, гастрит и дуоденит – 11/0,7%/, бронхиална астма – 5/0,3%/, пневмонии – 4/0,2%/, придобито плоско стъпало – 4/0,2%/, епилепсия – 2, язва на дванадесетопръстника – 2 и други.

Диспансерно наблюдение на учениците

Подадена информация за 38/2,3%/ диспансерни ученика.

1. Болести на дихателната система – 13/0,8%/ с бронхиална астма.
2. Болести на нервната с-ма и сетивните органи – 11/0,7%/ - 6/0,4%/ с епилепсия, 2 с глухота и по 1 с ДЦП и намалено зрение на двете очи и др. паралитични синдроми.
3. Други – 4 с есенциална хипертония, 4 с язва на дванадесеторъстника, 3 със захарен диабет и по 1 с хемолитична анемия, детски аутизъм и злокачествено новообразование на бъбрека.

Община Опан – 1 учебно заведение.

Броят на учениците е 140. От тях 97,1% са представили данни за проведен профилактичен преглед. Има увеличение с 1,3% в сравнение с миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 100% от учениците са в I група /норма/ и няма във II група /разширена норма/. Няма ученици извън нормата. В сравнение с миналата година има увеличение на I група с 9,4%.

По показател телесна маса – 100% са в I група /норма/ и няма във II група /разширена норма/. Няма ученици извън нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

Община Опан съобщава за 2 новооткрити заболявания – 1 с лимфоидна левкемия и 1 със захарен диабет.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има подадени данни за 3 ученици, подлежащи на диспансерно наблюдение – 1 със захарен диабет и 2 с остра лимфоидна левкемия.

Община Гълъбово – 4 учебни заведения.

Броят на учениците е 1113. От тях 715 или 64,2% са представили данни за проведен профилактичен преглед или с 13,4% по-малко от тези за миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст, 86,1% от измерените ученици са в I група /норма/; 6,7% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 3,5% са под, а 3,7% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение на учениците в I група с 1,1%, а за тези от II група – намаление с 0,7%. При III група – намаление с 0,3% за тези под нормата, а тези над нормата са намалели с 0,1%.

По показател телесна маса – 79,5% са в I група /норма/; 8,7% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 3,6% са под, а 8,2% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение броя на учениците в I група с 1,1% и на тези във II група намаление с 1,5%. С 1% са се увеличили учениците под нормата, а учениците над нормата са намалели с 0,6%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

По данни, получени от медицинските специалисти, новорегистрираните заболявания са 65. Както и през миналата учебна година водещо е затлъстяването – 39/5,5%/, смущения в зрението – 11/1,5%, бронхиална астма – 3, епилепсия – 3, захарен диабет – 2, ДЦП – 2 и други – 1 с детски аутизъм, 1 с хроничен бронхит и други – 3.

Диспансерно наблюдение на учениците

Общо са предоставени данни за 36 диспансеризирани ученици.

Както и през миналата година, водещи са заболяванията на дихателната система – 21/2,9%/, от които 20/2,8%/ са с бронхиална астма 1 с хроничен бронхит. Следват болести на нервната система – 9/1,3%/ /7 с епилепсия, 1 с ДЦП и 1 с хидроцефалия/; заболявания на ендокринните жлези и обмяната – 4 /захарен диабет – 3, хипотиреоидизъм – 1/. Други – 2 /с детски аутизъм/.

Община Раднево – 6 учебни заведения.

Броят на учениците е 1530. От тях 1439 или 94% са представили данни за проведен профилактичен преглед, което е с 3,3% повече от миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 93,1% са в I група /норма/; 4,2% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,3% са под, а 1,4% са над нормата. В сравнение с миналата година са се увеличили учениците от I група с 0,8%. Тези във II група са намалели с 1%. При учениците под нормата има увеличение с 0,2%, а тези над нормата са намалели с 1,5%.

По показател телесна маса – 91,6% са в I група /норма/; 5,2% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 0,6% са под, а 2,6% са над нормата. Има увеличение спрямо миналата година с 1,5% за I група и намаление с 0,7% за II група. При III група /извън нормата/ има намаление с 0,5% на учениците, които са под и намаление с 0,3% на тези над нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/ както и през миналата година.

Заболеваемост на учениците

Новорегистрираните заболявания са 1 – с епилепсия.

Диспансерно наблюдение на учениците

Общо са предоставени данни за 24 диспансеризирани ученици.

Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 18/1,3%/, от които всички с бронхиална астма и по 2 със захарен диабет и епилепсия и по 1 с ДЦП и вроден хипотиреоидизъм.

Община Николаево – 5 учебни заведения.

Броят на учениците е 663. От тях 656 или 98,9% са представили данни за проведен профилактичен преглед, - увеличение с 0,2% спрямо предходната година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 98,6% от учениците са в I група /норма/, 1,4% са във II група/разширена норма/ и няма под и над нормата.

По показател телесна маса – 94,1% са в I група /норма/; а 4,1% са във II група /разширена норма/; под нормата - няма, а 1,8% са над нея. Намаление за I група – 2,6%, а за II група увеличение с 2,9%. При III група има намаление с 0,2% на тези над нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/, както и през миналата година.

Заболеваемост на учениците

Медицинските специалисти съобщават за 6 новорегистрирани заболявания /5-0,8%/ с бронхиална астма и 1 с епилепсия.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има данни за 6 диспансерни ученици – 5/0,8%/ с бронхиална астма и 1 с епилепсия.

Община Гурково – 2 учебни заведения.

Броят на учениците е 536. От тях 96,6% са представили данни за проведен профилактичен преглед, което е по-малко с 3,4% от миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 77,6% са в I група /норма/; 19,8% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - под – 0,7% и 1,9% над нормата. Намаление спрямо миналата година е с 0,9% на учениците за I група и увеличение с 0,9% на тези от II група. При III група учениците под нормата са намалели с 0,2%, а тези над са се увеличили с 0,3%.

По показател телесна маса – 67,9% са в I група /норма/; 20,9% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ под – 0,9%, над – 10,3%. Намаление с 4,8% на учениците в I група и увеличение с 4,6% на тези във II група. При III група /над нормата/ - намаление с 0,2%, а тези под нормата са се увеличили с 0,4%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

Новорегистрираните заболявания са 25 – 13/0,4%/ - със затлъстяване, 5 с бронхиална астма, 4 с проблеми в зрението и по 1 с епилепсия, заболяване на кръвта и кръвотворните органи и вродена аномалия.

Диспансерно наблюдение на учениците

Общо са предоставени данни за 40 диспансеризирани ученици.

Тази година водещи са болестите на дихателната система – 25/4,8%/ - всичките с бронхиална астма. Други – 15 /3 с епилепсия, 2 със захарен диабет, 2 с муковисцидоза, и по 1 бетаталасемия, ДЦП, намалено зрение на двете очи, хипертония, нефрозен

синдром, вродена катаракта, вродена аномалия на сърцето и вродена аномалия на големите вени.

Община Мъглиж – 7 учебни заведения.

Броят на учениците е 1023. От тях данни за проведен профилактичен преглед са представили 986 или 96,4%, което е с 7,3% повече от миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 94,2% от учениците са в I група /норма/; 4,4% - II група /разширена норма/; 1,2% са под нормата и 0,2% над нормата. В сравнение с миналата година резултатите показват увеличение на учениците с 0,6% за I група и намаление с 1,2% за II група. При тези под нормата - увеличение с 0,9% и намаление с 0,3% за тези над нормата.

По показател телесна маса 91,4% са в I група /норма/; 7,4% са във II група /разширена норма/. III група /извън нормата/ - 0,7% са под и 0,5% над нормата. Резултатите показват увеличение с 1,1% на учениците от I група и намаление във II група с 1%. При тези извън нормата има увеличение с 0,2% на тези под нормата и увеличение с 0,3% на тези над нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/, както и през предходната година.

Заболеваемост на учениците

Има данни за 9 новорегистрирани заболявания – 4/0,4%/ - със затлъстяване, 3 с бронхиална астма и 2 със смущения в зрението.

Диспансерно наблюдение на учениците

Налице са данни за 13/1,3%/ диспансерни ученика – от тях 12/1,2%/ с с бронхиална астма и 1 с епилепсия.

Община Павел баня – 10 учебни заведения.

Броят на учениците е 1222. Медицинските специалисти имат данни за проведен профилактичен преглед за 1218/99,7%/ от учениците – по-малко с 0,3 от миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 96% от учениците са в I група /норма/; 1,7% - II група /разширена норма/ и 1,4% под и над – 0,9%. Намаление с 0,9% на учениците в I група /норма/, II група – увеличение с 0,4% и III група – броят на учениците над нормата е увеличен с 0,2%, а под нормата с 0,3%.

По показател телесна маса 94,8% са в I група /норма/; 3,1% са във II група /разширена норма/. III група – 1,1% от учениците са под нормата и 1% над нормата. В сравнение с миналата година има намаление с 0,7% за I група и увеличение с 0,9% за II група. Резултата за учениците под нормата е увеличен с 0,3% а броя за тези над нормата е намален с 0,5%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 93,8% от учениците са получили оценка над среден /3/, с 0,1% повече от миналата година.

Заболеваемост на учениците

Медицинските специалисти съобщават за 90 новорегистрирани заболявания.

Дихателна система – 30/2,5%/, от които 12/1%/ с хронични заболявания на тонзилите, 9/0,7%/ с пневмонии, 8/0,6%/ с бронхиална астма и 1 с алергичен ринит. Следват проблеми със зрението – 13/1%/ и по 1 с есенциална хипертония, епилепсия, гастрит и дуоденит, хроничен пиелонефрит, гръбначни изкривявания и други – 42.

Диспансерно наблюдение на учениците

Общо 20 диспансерни ученика. Най-голям дял се пада на бронхиалната астма – 13/1,1%/. Следват 1 с епилепсия и по 1 с нефротичен синдром, алергичен ринит, хроничен пиелонефрит, хипертония, генерализирано разстройство в развитието и вроден дефицит на фактор IX.

Община Казанлък – 15 учебни заведения.

Общият брой на учениците в тях е 6833. Медицинските специалисти са получили данни за проведен профилактичен преглед от 5627/82,4%/ ученика – по-малко с 7,8% от миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 87,4% са в I група /норма/; 8,5% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,7% са под, а 2,4% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение на учениците в I група /норма/ с 0,1%, процента за тези във II група/разширена норма/ е идентичен. При III група – под нормата има намаление с 0,2%, а над нормата увеличение с 0,1%.

По показател телесна маса – 84,5% са в I група /норма/; 9,4% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 2% са под, а 4,1% са над нормата. Има увеличение на учениците в I група /норма/ с 3%, и намаление на тези във II група /разширена норма/ с 2,7%. При III група /извън нормата/ под нормата процента е идентичен а тези над нормата са се увеличили с 0,3%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 99% от учениците са получили оценка над среден /3/, което е с 4,4% повече от миналата година.

Заболеваемост на учениците

Има данни за 156 новорегистрирани заболявания. Най значителен дял се пада на болестите на дихателната система – 57/1%/. Следват проблемите със зрението – 53/0,9%/; болестите на костно-мускулната с-ма – 8/0,1%/; болестите на нервната с-ма - 5; заболявания на кръвта и кръвотворните органи – 3; вродени аномалии – 3; психични р-ва – 2 и други – 25.

По нозология водещото място заема бронхиалната астма - 32/0,6%/, нарушения в рефракцията и акомодацията – 32/0,6%/, пневмонии и смущения в зрението – по 21/0,4%/; гръбначни изкривявания - 4; епилепсия, алергичен ринит и ювенилен артрит – по 3; ДЦП – 2; детски аутизъм – 2; захарен диабет – 1 и други.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има получени данни за 200 диспансерни ученика. Както и през миналата година най-значителен дял се пада на заболяванията на дихателната система – 125/2,2%/, следвани от болестите на нервната система и сетивните органи – 29/0,5%/, психични р-ва - 14/0,2%/, болестите на ендокринните жлези и обмяната – 10/0,2%/, вродени аномалии – 5/3 с ВСМ/, болести на кръвта и кръвотворните органи – 4. Други – 13/ювенилен артрит – 3, левкимия – 3, цьолиакия – 2 и по 1 – неревматична митрална стеноза, новообразување на ларинкса, злокачествено новообразование на гръбначния мозък, язва на дванадесетопръстника и нефролитиаза/.

По нозология, както и през миналата година водеща е бронхиалната астма – с 122/2,2%/. Следва епилепсия - 16/0,3%/, ДЦП – 9/0,2%/, хиперкинетични разстройства – 8/0,1%/, захарен диабет – 7, детски аутизъм – 6, юношески артрит – 3, алергичен ринит – 2, цьолиакия – 2, лимфоидна левкемия – 2 и други.

Община Стара Загора – 41 учебни заведения.

Броят на учениците в тях е 15931. Медицинските специалисти са получили данни за проведен профилактичен преглед на 11627/73%/ ученици, което е с 3,6% по-малко в сравнение с миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 84,7% са в I група /норма/; 9,6% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 2,5% са под, а 3,2% са над нормата. Има увеличение с 1,3% за I група и намаление с 1,5% за II група /разширена норма/. При III група – увеличение с 0,6% за тези под нормата и има намаление с 0,4% за тези над нея.

По показател телесна маса – 81,6% са в I група /норма/; 11,4% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 2,2% са под, а 4,8% са над нормата. Има увеличение на учениците в I група /норма/ с 1,1%, и с 0,4% са намалели тези във II група /разширена норма/. При III група /извън нормата/- под нормата са намалели с 0,4%, а тези над нормата са намалели с 0,3%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 99,9% от учениците са получили оценка над среден /3/. В сравнение са миналата година има увеличение с 0,7%.

Заболеваемост на учениците

Представени са данни за 228 новорегистрирани заболявания. Най-значителен дял се пада на заболяванията на дихателната система – 95/0,8%/, от които най-голям е броят на бронхиалната астма – 65/68,4%/, пневмония – 19/20%/, хроничен тонзилит - 6/6,3%/, хроничен бронхит – 3/3,2%/ и алергичен ринит – 2/2,1%/. Следват болестите на ендокринните жлези и обмяната – 58/0,5%/. От тях най-голям е броят на учениците със затлъстяване – 43/74,1%/ и захарен диабет – 15/25,9%/. След това се нареждат болестите на нервната система и сетивните органи – 30/0,3%/, от които епилепсия – 10, проблеми със зрението – 10, ДЦП – 7, с глухота – 3. Следват вродени аномалии – 10/ от тях 6 на ССС/; заболявания на кръвта и кръвотворните органи – 3; болести на храносмилателната система – 3/язва на стомаха – 2, гастродуоденит – 1/; болести на пикочо-половата система – 3/хроничен пиелонефрит – 2, хроничен гломерулонефрит - 1/. Други – 26/хипертонична болест – 3; по 1 с гръбначни изкривявания, специфично забавяне в развитието, злокачествено новообразувание, олигофрения и други – 19/.

По нозология на първо място се нарежда бронхиалната астма – 60/0,5%/. Следват затлъстяване – 43/0,4%/, пневмония – 19/0,2%/, захарен диабет – 15/0,1%/, епилепсия – 9, смущения в зрението – 9, ДЦР 7, хронични заболявания на тонзилите – 6, хипертонична болест – 3, хроничен бронхит – 3, глухота – 3 и други.

Диспансерно наблюдение на учениците

Получени са данни за 607 диспансерни ученика. Отново най-голям дял се пада на заболяванията на дихателната система – 371/3,2%/ от всички прегледани ученици, следвани от болестите на нервната система и сетивните органи – 98/0,8%/, заболяванията на ендокринните жлези и обмяната – 43/0,4%/, психичните разстройства – 24/0,2%/, болести на кръвта и кръвотворните органи – 20/0,2%/, вродени аномалии - 19/0,2%/ - 11 с ВСМ, болестите на пикочо-половата система – 12/0,1%/, болести на храносмилателната система – 8, заболявания на ССС – 7, злок. образувания – 5.

По нозология и тази година, както и през предходната на първо място е бронхиалната астма – 361/3,1%/, епилепсията – 53/0,5%/, захарния диабет – 38/0,3%/, ДЦП – 23/0,2%/, глухота - 15/0,1%/, детски аутизъм – 14/0,1%/, таласемия – 10, хроничен пиелонефрит – 8, хрогичен бронхит – 6, есенциална хипертония – 5, желязодефицитна анемия – 5, генерализирани разстройства в развитието – 5, междукамерен септален дефект – 5, цьолиакия – 4, язва на стомаха – 4, хиперкинетични разстройства – 4 и други.

При заболяванията на нервната система и сетивните органи най-значителен дял се пада на епилепсията – 53, следвана от ДЦП – 23, глухота – 15 и други. При заболяванията на ендокринните жлези и обмяната водещ е захарния диабет – 38.

От психичните разстройства най-много са детски аутизъм - 14, други генерализирани разстройства в развитието – 5, хиперкинетично разстройство – 4 и други. От вродените аномалии най-много са тези на ССС – 11. При болестите на кръвта и кръвотворните органи таласемиите са 10, желязодефицитна анемия – 5 и други. При болестите на пикочо-половата система - 8 са с хроничен пиелонефрит, 2 с нефролитиаза и други. При болестите на храносмилателната система 4 са с цьолиакия и 4 с язва на стомаха. Злокачествените новообразувания са 5, като 3 – на кръвта и 2 други.

Изводи:

- Медицинските специалисти от учебните заведения в Старозагорска област са получили данни за проведен профилактичен преглед на 25058 ученици или 79,2% от всички прегледани. Този обхват е с 3,9% по-малък от миналата година. Обикновено в по-малките общини обхватът е над 80%. Прави впечатление, че в по-големите общински центрове като Гълъбово/64,2%/, Стара Загора/73%/ и Чирпан/76,8%/ по-нисък процент ученици предоставят на медицинските специалисти от здравните кабинети данни и талони за здравословно състояние и проведен профилактичен преглед. Въпреки положените усилия, взаимодействието между личните лекари и медицинските кадри в учебните завадения /особено на тези в по-големите общини/ се осъществява трудно и не е на нужното ниво, поради различни обективни и субективни причини /голям брой на общопрактикуващи лекари на ученици в едно учебно заведение; ученици от различни общини, обучаващи се в едно училище и др./ Необходимо е да се отбележи, че медицинските специалисти /там където има функциониращи здравни кабинети в детските и учебни заведения/ в много от случаите сами извършват антропометричните измервания /без това да е пряко тяхно задължение съгласно Наредба № 3/, тъй като не могат да ги получат от личните лекари.
- Анализът на физическото развитие показва, че над 80% по показател <u>ръст</u> и над 80% по показател <u>телесна маса</u> от учениците в Старозагорска област са в норма.

  Броят на учениците в областта, на които е измерен ръст, е 31140/98.4%/. Физическото им развитие по показател **ръст** показва, че 86,5% от тях са в I група /норма/; 8,8% - II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 2,1% са под и 2,6% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение с 0,8% на учениците в I група /норма/ и намаление с 0,8% на тези във II група /разширена норма/. При трета група – извън нормата броят е увеличен с 0,3% за тези под нормата и намален с 0,3% за тези над нея.

  Броят на учениците в Старозагорска област, на които е измерено **телесно тегло,** е 31140/98,4%/. Разпределението по групи за този показател е следното: I група /норма/ - 83,1%; II група /разширена норма/ - 10,4%; III група /извън нормата/ - 1,9% - под нормата, а учениците над нея са 4,6%. В сравнение с миналата учебна година се забелязва увеличение с 1,3% на учениците в I група /норма/, и намаление на учениците във II група /разширена норма/ с 0,7%. При трета група /извън нормата/ има леко намаление на броя на учениците под нормата с 0,2%, а за тези над нормата броя е намален с 0,4%.

  При показател телесна маса резултат под 80% в I група/норма/ е получен в общините: Гурково – 67,9%, Чирпан – 71,1% и Гълъбово – 79,5%.

  Най-висок процент ученици под нормата /с много ниска телесна маса/ се наблюдава в община Гълъбово – 3,6%. С най-високи проценти от измерените ученици над нормата /с много висока телесна маса/ са общините: Гурково – 10,3%, Чирпан – 8,3%, Гълъбово – 8,2%, Стара Загора – 4,8%, Казанлък – 4,1% и други.

Това в значителна степен може да бъде обяснено с небалансираното хранене и ниската двигателна активност.

- През настоящата година от новооткритите остри и хронични заболявания при учениците най-голям е броят на заболяванията на дихателната система, следвани от болестите на ендокринните жлези и обмяната, нервната система и сетивните органи, костно-мускулната система, заболяванията на храносмилателната система и други представени в съответната таблица.
  По нозология водеща позиция се пада на затлъстяването, следвано от бронхиалната астма и други.
- Представени са данни за 994 ученици, които се водят на диспансерно наблюдение, което съставлява 4% от всички ученици, представили данни за проведен профилактичен преглед.
  Най-голям е броят на диспансеризираните ученици със заболявания на дихателната система – 607/2,4%/ от всички прегледани. Както и през изминалата година водеща е бронхиалната астма – 593/2,4%/.
- При провеждане на тестовете за физическа дееспособност на учениците от областта, нормите за съответната възраст са покрили – 99,4% от всички изследвани по съответните показатели.

Приложение: Схеми за анализ на здравословното състояние на децата и учениците от Старозагорска област за учебната 2019-2020 година.